

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сент.

ПРЕКИД ОДНОСА

Женева, 3. марта.

Према једном телеграму из Њујорка, Кина је прекинула дипломатске односе са Немачком.

СУМАРЕНСКИ РАТ

— ЈЕДНО НЕМАЧКО РАЗОЧАРЕЊЕ —

Немачки канцелар Бетман Холвег објавио је свечано сумаренску блокаду у рајхстагу, нагласивши, да се од ње има очекивати крајњи триумф, коначна победа. Бетман Холвег је у исти мах истакао, да се од сумаренске акције има у најкраћем времену очекивати пад Енглеске, коју Немачка сматра за свога главног непријатеља. Он је немачком народу ставио у изглед, да се од крајњег сумаренског рата има надати успеху и коначној победи над својим многобројним непријатељима.

Немачки листови покушали су, да на основи ових изјава Бетмана Холвега обману јавно мњење Немачке, и да га заварају лажним обећањима и изгледима победе на мору. Али, највећи део немачке јавности устао је отворено против тога. Велики део немачке штампе протествовао је живо против пропаганде, коју је немачка влада хтела извести својом сумаренском акцијом. Многобројни немачки листови истакли су сасвим отворено да се од нових немачких поморских мера не могу очекивати брзи и одлучни резултати. Сумаренска акција може нанети извесне штете Савезничком моринском саобраћају, али никад не може утицати у решавајућем смислу на европски рат. Помисао, да се Енглеска може сурвати сумаренском акцијом, схваћена је и у самој Немачкој као будаласта и смешна. Отуда су извесни немачки листови отпочели последњих дана да загледају истини отворено у очи и покушали су, да јавности покажу, да се од сумаренске акције не могу очекивати жељени резултати.

Листови имају јавност да обавесте, да се од сумаренске акције не могу у скором времену очекивати жељени резултати. Исту су тактику примениле и остале немачке државе. И ми видимо, да последњих дана безмало сва немачка штампа почиње доказивати тезу, да је сумаренски рат ванредно ефикасна мера, али да од ње не треба очекивати нагле резултате, а најмање се треба надати да се Енглеска сруши у року од шест месеца.

Све то показује јасно, да је Немачка у погледу сумаренске акције претрпела велико разочарење. Сумаренски рат не само што није донео жељене резултате, већ је готово сасвим промашио свој циљ. За то је најбољи доказ поморски саобраћај, који су Савезничке статистике забележиле последњих недеља. Цифре бродова, који су ушли и изишли из Савезничких пристаништа, од како је објављена сумаренска блокада тако су оптимистичне, да чине смешном сваку акцију сумаренске немачке блокаде.

Крајња сумаренска акција Немачке учинила је још нешто. Она је подигла против Немачке скоро све неутралне народе. Сједињене Државе прекинуле су већ дипломатске односе са Немачком, велика азијска република Кина налази се пред прекидом односа. Све јужно-америчке републике следовале су примеру Вашингтонске владе и изјасниле се за прекид односа са Немачком. У кратко, цео свет узбуњен је сумаренском блокадом од стране Немачке и почео је предузимати мере за заштиту својих интереса.

Након неколико недеља од објаве сумаренске блокаде, може се констатова-

вати, да ова није постигла не само очекиване, већ никакве резултате. Статистике поморског саобраћаја у Савезничким пристаништима најбоље то доказују. Пренос трупа и довоз потребних артикала није ниуколико ометен немачким сумаренским мерама. Ратна ситуација није због тога претрпела никакве промене. Све је остало, као и пре.

Тиме се даје објаснити немачки песимизам, у погледу на изгледе сумаренске блокаде. Претеране наде и очекивања народа од сумаренске блокаде покушавају да сузбију немачке владе. То је веома карактеристично. У толико пре, што се зна, да је баш канцелар Бетман Холвег указивао на сумаренски рат, као на последњу котву спасења Немачке.

Данас је јасно, да Немачка од сумаренске акције не очекује ништа. То је само један нов фијаско немачке ратне политике. Али, разочарење немачког народа је велико, и ми не верујемо, да ће оно остати без утицаја, на будућу ситуацију централних држава.

СТРАНА ШТАМПА

Немачки дуг

„Локал Анцајгер“: „У току прошле године немачки државни дуг нарастао је на 24 милијарде марака, чаји интерес износи укупно милијарду и 200 милиона. Ратни трошкови пену се постепено и пошто нико не може предвидети крај рата, нови намети постају неопходни.“

Сумаренски блеф

„Њујорк Сун“: „Цифра потопљене тонеже далеко је испод цифре, коју је предавао немачки адмиралитет. Један циљ сумаренског рата био је, да се Енглеска сурва глађу. Међутим, он је погодио исто толико неутралне, колико и араћеве земље. Али док сумарени буду торпедовали једну на 100 лађа, које улазе у енглеска пристаништа, док у периоду од 18 дана уђе и авије из британских пристаништа 13.000 лађа, може се рећи, да је немачка сумаренска акција без дејства и да су адмирал Тирпац и његови пријатељи претрпели разочарење.“

„Секоло“: (луковник Фелер) „Немачки народ има још илузија. Он уображава, да ће Ве-

лика Братанија бити принуђена да тражи мир услед беде, коју ће тобоже проузроковати сумаренска блокада. Али један народ не може ипак вечно живети од илузија. Ако немачкој сумаренској блокади не следује на суву победу, која би принудила Савезнике да траже мир, последња германска илузија пропаће.“

„Ел Либерал“ (Мадрид): „Ми се позивамо на факта кад тврдимо: 1.) да Немачка нема довољно сумарена да би осигурала блокаду; 2.) да, ако је првих дана активност сумарена нешто већа, ускоро ће она постати опет, што је раније била.“

Аустрија и Сјед. Државе

„Наје Фраје Пресе“: „Америкавци не могу довести велику војску до наших граница. Они су географски врло удаљени од централних држава, од којих их раздваја Океан. Они не могу упасту у Трансилванију као Руму-

ни, ни прећи Дрину као Срби, па чак ни наперити своје топове на Котор као Црногорци. Они не располажу никаквом војском. Према томе, утицај Америке на војне операције бар за тренутак биће никакав. Америчка претња је проблем будућности.“ (Зато су сва индустријска и трговачка друштва у Аустрији упутала многе рапорте владе, указујући јој огромну опасност од прекида односа са Сјед. Државама, уред)

Где ће се решити рат?

„Трибин де Женева“: „Немачка је све ставила на последњу карту: сумаренски рат. То је погрешка. Сами неутрални увиђају то добро. Судбина рата је у рукама војника. Армије Споруазума су многобројније но екад и снабдеване су обилато муницијом. Оне опседају тврђаву централних држава. Кроз мало дана можда, пом битак биће такав, да више неће бити говора о сумаренским подвизима.“

ЗНАЈТЕ МОЈА ЗЕМЉА СПАСА --- НИЈЕ МРТВА!

Сада коју земљу још покрива покров,
Као каквог мрзог на мртвачком одру,
Он је бео, папираст, — од чистога снега,
И по њој је прострт полако и вежно,
К'о и сама зма да у бриви гледи,
Да јој тенке ране ничим не повреди.

Она није мртва, Она само спава
Сном једним ужасним, што јој сам ум мут,
Што јој срце цепа и душу растрже,
И сузе кржаве, као кинном, рони,
Да сам покров квасе и преко њег' теку,
И да се славају у крзаву реку.

Сања: да робује крвницима својим,
А децу јој дивну, к'о сунца и звезде,
По ропскоме калу на све стране вуку,
Не штеде ни веру, народност, нат' образ,
Кинје их скотови, к'о пре Христа робље, —
Да згивде оним', које крвије гробље.

А друга јој деца, спасена од беса
Крвника јој ових, сад' се потуцају
По земљама туђим, без малих и драгах, —
Ах' свој мач крвава оштре и сиремају
Да пробају опет своју срећу ратну
У поновној борби за Слободу златну.

Докле тако снега моја земља дивна,
Дотле по покрову штрапају шакала
И хајене грозне, — никад сите звери, —
И једна на друге реже и гложе се
И зубима страшно једни другим прете,
А све због деобе моје земље свете.

Хај! „Шпански Шакали“ и „Хајене“ грозне, —
Што свој грб китите сликом неког' лава, —
Не режите бесно, не гложете се лудо,
Знајте моја земља спава, — није мртва,
И кад на пролеће само сунце гране
Ишчезнуће покров, ну ће сан да ма'не!

Не штрапајте покров, не оштрите зубе,
Не режите бесно, не гложете се лудо,
Знајте моја земља спава — није мртва,
И скоро ће да се тргне и пробуди,
И када од овог ружног' сна ода'не, —
Сунце ће Слободе опет на јој гране!

ГРЧКА ШТАМПА

«Неа Алитија»: Енглеска акција.

Од неколико дана значајна акција енглеске војске бележи се и на западном фронту и у Месопотамији. Злогуче Кут-ел-Амара толико беше раздражило Немце, да су почели истраживати одговорности код Турака и захтевали да се поведе истрага. Њихов гнев није знао за границе, у толико више у колико су Немци, као што се види из чланка «Франкфуртских Новина» од 19. августа 1916. године, а после познатог енглеског неуспеха тамо доле, раструбили да «пораз која су Енглези претрпели код Кут-ел-Амара, значи унаштенје енглеских планова против Багдада.» Међутим, енглеско стрпљење и истрајност победеше, и не само да је Кут-ел-Амара триумфално повраћена, него је освојен и Багдад, и кад што суде и сви војни критичари, крајњи циљ енглеског предузећа у Месопотамији биће извесно постигнут за најкраће време.

Исто стрпљење и истрајност показаше Енглези и на фронту Соме. Немачка надменост сматрала је „малу енглеску војску“ као недостојан да се о њој говори. А међутим „мала енглеска војска,“ под дахом Кичнера најпре, под неуморним напорима енглеских управљача, затим, и најзад данас под гвозденом вољом председника министарства г. Лојда Џорџа, претвори се у колосалну војску од пет милиона само на европским фронтима, са главном одликом војника да знају с ким се боре, зашто се боре а ради чега се бију.

Тешкоће фронта на Соме познате су из разних чланака и студија, објављених у овом листу. Тешкоће су биле и природне и вештачке. Немци су првобитно утврђене положаје претворили помоћу вештине у права утврђења, са којих није недостајало никакво савршенство најновијег ратовања. Па ипак су Енглези, са својственом амхладно-рвнотшћу, методичношћу, стрпљењем и истрајношћу, успели да отерају Немце са тих положаја и да се у њих сместе сами.

Ови енглески успеси постигнуте су без значајнијих губитака, а то се већам делом дугује неуморној сарадњи енглеске артиљерије. И ова артиљерија држи данас под устима својих топова једини

немачки пут за снабдевање на сектору Арас—Гамекур. А каква значај имају за савезничку борбу стални успеси енглески на западном фронту, показује радост с којом савезничко јавно мишљење прима вести о њима.

У сваком случају мора се одаћи свака част Енглезима, која су

у овоме рату показала да у великом степену имају све оне врлине које је Демостен тражио од старих Атињана, јер нашта „од онога што мора бити“ не пропуштају у своје суделовању у великој инвазијаторској борби савезничкој. (Број 258.)

Пол Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 3. марта.

Французи су у једном пренаду источно од Оазе у области Мулен-су-Туван успели да заробе неколико војника. Француски су одреди својом ватром спречили многе покушаје немачке у околини Венгре и у Аргови.

У области Мезон-де-Шампњак доста јака артиљерска борба. Пешачких борби највеће било. Ништа значајније на осталом фронту.

Париз, 3. марта (доцније)

Имећу Авра и Оазе, после јаке артиљерске припреме, Француске извиђаче извршише суваше напада на немачки фронт који је разриван француском артиљеријом. У правцу Буврена и јужно од Шапомеснале Французи су дошли до треће немачке линије. Источно од Анканца одреди су продрли у једну шуму и заузели терен у дубину од 800 метара. У току ових операција заробљено је доста војника. У области Мезон-де-Шампњак борба са гранатама. Французи су остварили успехе и заузели више немачких ровова. На десној обали Мезе француска је артиљерија извршила успешно деструктивно гађање на немачке организације северно од Безаво-а. На осталом фронту обична канонада.

Румунски коминике

Јанс, 3. марта.

У току пречјучерашњег дана непријатељ је бомбардовао високе северно од Путнежакобена. Наша артиљерска и пешачка ватра спречиле су један немачки напад на наше положаје у долини Узуде. На Путни наше су батерије омеде непријатељске радове у области Иванчести, Фаурси, на Серету су разјурале непријатељску колону која је излазила из села Вултурул и разрушила осмотрачницу у селу Галиени.

Непријатељ је са тешком ар-

тиљеријом бомбардовао наше ровове код Шавгенга, престаниште Галац. Убијен је на пристаништу један војник а рањено је неколико лица. Материјалне су штете незнатне. На фронту од Дунава до Црног Мора мирно.

Енглески коминике

Лондон, 3. марта

Наше су трупе заузеле непријатељске ровове на фронту од пола миље јужно од Сен Пиер-Васта и северно од села Сејазела. Наше су трупе одбиле источно од Малог Ашмела силне противнападе немачке. Ми смо поправили нашу ситуацију на томе месту. Јуче ујутру, после јаког бомбардовања, непријатељ је успео да продре у наше ровове југо-источно од Араса. Неколико наших војника фале.

Италијански коминике

Рим, 3. марта

Наше су трупе одбиле непријатељске пренаде на наше линије на извору Брвите. У току дана артиљеријска активност и мада пешачки сукоба. Доста јака артиљеријска борба на Крауу где је једна наша батерија продрла до непријатељске линије и запалила материјал.

Солидарност Савезника

Јединство акције Савезничких трупа

Париз, 3. марта

Париски листови истичу поводом британске победе у Месопотамији солидарност армија Споразума на свима фронтима.

«Матен» пише: «Присуство наше војске у Солуну приморава Турке да шаљу бригаде у Македонију да би помогли Бугаре. Они морају и да чувају Тракију са врло знатним ефектима. Руска офанзива и интервенција Румуније привудале су Немце да доведу на европске фронтове Турке, као и у Галицију, Влашку и

на Рагу. Резултат је сад ту.»

«Пти Паризјен» показује такође да је британски успех олакшан и првобитно истим догађајима и додаје, да је акција на Балкану извршила дејство на азијске операције. Треба као догму примати солидарност на свима фронтима.

Жан Ербет пише у «Ехо де Пари»: „За неколико месеца Немци су нанели горка разочарења својим вазалима. Факта су показала да се напори Савезника узјамно допуњују и потпомажу. Солунска војска допринела је одбрани Серета, а борбе на Серету ослабиле су непријатељски фронт у Месопотамији; напредовање Руса олакшало је задатак Синајског кора, која је помогао Шерифа Меке. Све ове комбинације успеле су благодарној солидарности Савезника на главним фронтима.»

Лицемерство графа Бернсдорфа

Крајња подлост

Амстердам, 3. марта.

Главни уредник «Хамбургер Фреидеблатт» интервјуисао је графа Бернсдорфа који је изјавио да се Немачка никада није мешала у спољну политику Сједињених Држава, да никада није вршила неповољан утицај у Сједињеним Државама доводећи их у политички конфликт са државама централне и јужне Америке. Граф Бернсдорф је изјавио да је о савезу са Мексиком, за који је америчка влада сагласна, чуо у Христијавији. «Наш поступак — рекао је он — сасвим је коректан. Инструкције које сам примио наговештавају да немачки посланик у Мексику није требао да чини никакав корак пре него што Сједињене Државе објаве рат.»

Очајно стање у Немачкој

Изјаве једног лекара

Копенхаген, 3. марта

Дански лист «Риб-Ствфтсвендск» публикује исказе једног чужног лекара, по народности Немац који више година живи у Данској и који се последњих дана вратио са посете учивене његовим родитељима који живе у једној великој вароши у Баварској.

Лекар изјављује да је стање у Немачкој много ужасније, стра-

није него што се мисли и да је био изпрепаштен када је видео беду у којој живи немачки народ.

«Из свију кућа — каже он — реквироване су све бакарне ствари а храна је много рђавија него што сам могао замислити. Немци из Јужне Немачке, некада пуни и весели, постали су изнурени, слаби и хуљиви. Сви гладују, па чак и богаташи. Беда је саротиње неописана. Хиљадама се свакодневно налазе пред установама да би добили хлеба и млека. Свроте се жене враћају праних руку. Колико сам тужба чуо против владе. Ја не смем да говорим.»

НАОРУЖАЊЕ ЛАЂА

Коментари америчких листова

Вашингтон, 3. марта.

Америчка штампа коментарише опширно меру владе, да наоружа трговачке лађе, изражавајући своје потпуно задовољство поводом тога.

«Њујорк Ворлд» пише: «Положај Сједињених Држава је положај поштена човека, који се брани против допова. Шта ће произаћи из ове одлуке, да се лађе наоружају зависи сасвим од Немачке. Ако ова остане при сумаренској акцији, доћи ће до рата.»

«Извинг Сун» вели: «Нема сумње, да ће отворена непријатељства наступити после првог сукоба једне од наших трговачких наоружаних лађа са немачким сумареном, јер је извесно, да ће америчка лађ пуцати на сумарен, ако овај бегством не одустане од напада.»

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Одлука Валсона која се односила на наоружање лађа сматрана је као објава рата.

Атина. — Граф Бернсдорф, приспевајући у Берлин, изјавио је да не зна како су тајне инструкције у немачком посланству у Мексику биле познате.

Атина. — Савезнички вазсланици којима је дужност да пребројавају оружје подиче извештаје када влада буде изјавила да је транспорт завршен.

Атина. — Влада је одлучила да оптужи суду листове: „Акрополис“, „Тарон“, „Астрапи“ и „Асти“ услед публикације против Споразума.

ФЕЛТОН

М. Ј. Аврамовић.

У ЧЕЖЊИ...

Далеко тамо преко мора у земљи једној под окривљем туђег неба живео је изгнаник. Огрнут плаштом прошлости, у тузи, подгрејавао је успомене плача и бола а душу у вери твњила му нада и тако је проводио дане....

Једнога дана, кад се сунце провлачило кроз крај једног облака остављајући га, у болу и нерву, подсети га на завацај. У тој румени уписана слика његове прошлости показа му пут ка Голготи његове земље и он угледа распеће и страдање завацаја његовог и побожно верује у васкрсење њено.

Он плаче и верује: он чека и нада се....

И једном, купајући осећаје у сузама својим, у рукама његовим мандулина извлачила му је уздице чежње и струне њене дрхтале су под влудвијом будућности и истакивале и последњу агуснуту кап јада.

Оне су причале о болу његовом и разумеле душу његову и њихови плачни звуци губили се у ноћ искушења и страдања. Уз дрхтања струне дрхтало је и срце његово а песма страдања; песма бола и туге помешана са вером летела је далеко и губи се

у задњи румен сунца и одлази даље у завацај његов.

Сузама његовим блажио је тугу своју а песмом вере загревао је наду... И дуго је мандулина у његовим рукама кроз једну струне носила далеко боле његове а туђе небо слушало песму јада и чежње у чежњи тој топила се вера његова....

У болу том румени нестане — сунце нада његових оде у завацај његов остави бол и бол се утапи у срцу његовом. Дан се изгуби у ноћи и под бадњаком звезданог лазура у окривљу месеца на грудима жеље, опајен у страстима бола и страдања мандулина ућута и он спава и сања...

Тамо далеко на крај ноћи, тамо у невазвесност чежње његове; тамо далеко у земљи Голготе наизлази се гроб његових мн-

сла и споменик његових нада. Тамо у мраку уздица изгубио је сан његове прошлости и у капи суза утопила се влудвија његова жавота. И он на гробу те прошлости под туђим небом у туђој земљи — изгнаник, плаче и рида за изгубљеном својом земљом за нестале снове своје.

И док ноћ у пратњи месеца тако полако и тихо чежне успавана душа његова дрхти и сања а срце у болу плаче и једна и бол се губи у бездан вере његове.

Изгнаник је, без земље и куће његове; туђе га сунце греје, туђа га ноћ чека, у туђој утехи сузама веру креши и у плачу том он се нада и чека и тако жевот пролази...

Далеко од земље своје под туђим окривљем он чека ноћ да падне и да сване. Он се нада и живи

и у тој чежњи он сузама кваши уздице своје и кроз сан он тражи завацај свој, он верује и тужи, и са вером том он стиска уз груди успомене своје, плаче за прошлотињу и утехом туђом он бележи бол свој и тако у вери у болу ноћ пролази.

Ноћ га оставља у болу његовом — одлази, у њему се губи уздица његов и даље носи тугу његову, оставља га у болу да би га опет затекао у болу...

Са болом дан га чека, у јазу га сунце поздравља и он опет плаче и једна и у тој тузи својој у чежњи, он чека дан да прође па да у румени захода гледа плачну слику завацаја свог и да утону у бездан чежње масли његове...

Он гледа земљу туђу у сузама купи веру своју плаче и у том

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Ми болнице на штеде.

Последња три дана бугарска артиљерија опет јаче тукла Битољу, убивши неколико жена и деце.

Један од непријатељских пројектила пао је на зграду битољске грађанске болнице, у којој ради холандска мисија доктора Ван Дека.

Позиционисти.

Добривоје Бакић, секретар Министарства Унутрашњих Дела и Драгољуб Вучићевић, члан Управе града Београда стављени су у пензију због учешћа у ратним кривим приредбама.

Отпуштен из државне службе.

Велимир Прелић, начелник српског отпуштеног је из државне службе, такође због учешћа у ратним кривим приредбама.

Позориште.

На општи захтев публике данашње позорнице «Тома Јовановић» у суботу 4. марта по други пут изводи «Бјело», слику из српског народног живота у 5 чинова и веселим.

Опкољена турска војска.

У војним атинским круговима јавља се да су Енглези опкољени јак турски континент војске између Багада и Мосула.

Турски консули путују.

Из Атине саопштавају: Савезнички су посланици позвали турске консуле у Јањани и Пресе да напусте своја места да иду преко Санти Каранта за Швајцарску.

Помоћ.

Другови и пријатељи покојног Милана Јов. Ристаћа судског тужиолика, дају четрдесето дневну парастос Милану, — у недељу 5. тек. мес. у 11 часова у српској цркви Св. Саве.

Американци на француском фронту.

Из Париза јављају: Французи и Американци саопштавају да је један континент војске дође на француски фронт у случају рата примљена врло топло од стране савезних држава. На једном скупу републиканског комитета у Броду, тражено је да се помошће

једна Америчка дивизија на француски фронт и стави на расположење генералу Невелу.

«Ми морамо, изјавио је Вадоварт, ревати савез без уступања са силама Савеза».

Листа пренетог оружја.

Из Атине саопштају да ће влада сутра предати генералу Кобу у комплетну листу пренетог оружја да би завршна савезничка контрола почела.

Инцидент у Патрасу.

Инцидент који је био у Патрасу није закључен јер одговор француске владе није још приспео. Постојаја нада да ће одговор краљевске владе утврдити на решење инцидента.

Савезнички представници.

Из Атине јављају: Сир Елиот саопштио је Ламбросу, председнику министарства да су приспели у Керацини представници Енглеске и Француске ради одређивања оштете Венизелестама. Посланик Енглеске тражио је од краљевске владе да наменује такође свога представника.

Ламброс је поновио захтев да се одреде два грчка представника и један неутралац.

Опљачкано жито.

Атински лист «Есперина» јавља, да су у околним села Нифорејке, близу Патраса становници опљачкали један транспорт жита. Једна патрола послата на лице места није могла повратити реч. Послато је одмах појачање од 100 војника. Ужашено је 19 лица.

Објава.

Од 1. т. м. отпочело је издавање намирница за месец фебруар т. г. у потрошачкој задрузи српских избеглица.

Прилози Српском Црвеном Крсту.

Приложили су Друштву Српског Црвеног Крста преко Обавештајног Бироа:

Г. Борисав Рамадановић, желичановић место четрдесето дневног парастоса пок. својој сестри Марији приложио је 75 драхми.

Г. г. официра, који се налазе у реконвалесцентном одељењу српске болничке чете бр. 1, у Водену приложили су 3370 драхми.

Бироу иче Друштва Српског Црвеног Крста изјављује овим

путем захвалност племенитим приложницима.

Из канцеларије Обавештајног Бироа Срп. Црв. Крста у Солуну, 27. фебруара 1917. год.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски војнички вестник — Солун, 3. марта. 2. марта ништа важно.

Торпедована америчка лађа

Лондон, 3. марта

Америчка лађа «Алгонкин» од 1800 тона, која је пошла из Њујорка за Лондон потопљена је без опомене од немачког сумарена. Посада је спасена.

Оставка француског мин. војног

Париз, 3. марта

После дебате у парламенту о авијацији, министар војни генерал Лотеј поднео је оставку. (Радио).

Сумаренски фијаско

Лондон, 3. марта

Адмиралитет саопштава следећу статистику: Цијфе саобраћаја у британским примитивним су ове: приспелих лађа 2528; изашлих 2477; потопљено 14 бројева преко 1600 тона, три рибарске лађе; 12 лађа нападнута без успеха.

САОПШТЕЊА

Новак Пуртвић да се јаву Коти М. Јовановићу, брд. дивиз. пошта 414, да прими карте из Обреновца од Каје.

Божидар Маладановић, редов рефлектор, одељ. пошта 111, моли да му се јави Сава Драгић трг. из Зајечара и Тома Вулетић жандарм.

Да се јаве сви својим тачним адресама шефу војне поште 40, Милану В. Андрићу, да би им се могла доставити карте од својих из Србије: Ђорђе Цветковић, иноручник, Ђорђе Пауновић професор, рез. капетан; Хранислав Прибојевић учитељ, рез. капетан; Драгољуб Јовић, ср. нач. из Качаника; Антоније Сулорич чиновник општ. ваљевске.

Љубивоје Алексић, рез. пеш. потпоручник прекобр. пука и Милан Кесерић командир бојне коморе да се јаве Будимару Борисављевићу чин. Гл. Интендан

туре, пошта 999, ради пријема оригиналне карте од породице.

У Монополској Управи у Солуну «Пасаж Ломбардо» 14, и мају карте из Србије ниже именована лица, да дођу и приме вли јаве своје тачне адресе и то: Павла Блажић, крајач фабрике дувана, Милан Петровић кочијаш фабр. дувана, Љубисав Јовановић монопол контролор и Матеја Милутиновић жандармериј наредник.

Богдан М. Максимовић каплар поште 20, тражи брата Јована Максимовића неборац обезвник муниције колоне, која му се од колоне на Крф, никако није јавио Молм свакога који би ма шта о њему знао да ме извести на горњу адресу, ништа ћу му бити благодаран.

Живота Ј. Макожевићу проф. колоне 414, да јаве своје адресе п. г. Мајеторовић и Кремановић Кнеж—Слепаи, Никола Јовановић командир проф. колоне да приме карте од својих.

Лападат Петровић, поднаред. проф. колоне пошта 711, тражи сина Станоја Л. Визуховића релугрута из крушев. резерв. групе о коме ништа не зна. Моли свакога, ко шта о њему зна да известити.

Г. Саву Стојића арм. поручи. моли његов сестриња Сава да му се одмах јави на адресу: телеграф одељење, пошта 222.

Да се јави Вадану С. Јовановићу нареднику, пошта IV, Крста Станковић наредник из Сукова.

Резервном нареднику бр. поште 40 Будимару З. Панчићу нека се јаве Теодор, Милорад и Радисав Лаудановић из села Бољковаца, срез качерског окр. рудничког да приме писма од својих фамилија.

Милосав А. Тешић пошта 603 моли да му се јави Миодраг Васвић војно-технички пуковник.

Рава Алексић рањеник, 7, рез. француска болница, тражи ода поднаредника Слава Алексића, моли оваког, ко би што знао о њему да га известити.

Петар Димитријевић болесник 7, рез. франц. болница, тражи брата Александра Стојковића, инаредника, моли оваког ко шта о њему зна да га известити.

Хранислав Спасић инжењер, да јави своју адресу Влад. Недељковићу марм. лекару, муници. колоне пошта 216, да прими из-

вештај од куће.

Василије Марковић професор родом из Пријепоља, да јави своју адресу Сави С. Стевановићу 1. ч. 3. бат. пошта 88, има карту из Пријепоља од своје мајке и сестре.

Драгољуб Вељовић, арт. кап. 1. кл. да се јави Власт. Будимовићу арт. п. пор. хауб. дивизија, пошта бр. 801., да би му послао карту из Србије од његових.

Алекса Секулић обезвник мостовог трена п. 111, моли ратне другове и пријатеље ко шта зна за Милисаву Зачевић која је био равније у 100 пуку, да ми јави на горњу адресу на горњу адресу на шта ћу му бити много благодаран.

ПОШТА За Србију

— Доде именовани обезвници извештавају своје фамилије да су живи и здрави и моле их да им се јаве:

Округ ужички: Срез ужички: село Бувар: Милош, Драгутин и Милошко Богдановић, Манојло Миљевић, Јован Старчевић, Благоје Растовић, Радоје Кујунџић, Радисав Кујунџић.

село Губин До: Чедомир Лучић село Спржуги: Обрен Ђорђевић, Вјодје Ђорђевић и Никит Ђорђевић.

село Гостиница: Војин Лазић, Милош Томић и Добросав Радојичић.

село Карав: Алексије Батинић Сређе Ватинић, Лазар Кремановић, Јеђо Ђатић.

село Каменница: Петар, Иван и Ђорђе Бојановић, Милан Антонијевић.

село Рибашевина: Станоје Бојановић.

село Добри До: Миломир Бабаћ.

село Висока: Љубомир Матрићковић.

Ужички: Драгутин Цвијковић, Живота Станковић.

Срез црногорски: село Стојићи: Михаило Стојанић и Веселин Лучић.

село Дренова: Будимир Радвановић, Веласав Зарић.

село Галовића: Здравко Јешвић.

село Мушићи: Вељко и Ратко Никитовић, Будимир Илић, Војислав Пауновић.

село Годијево: Теован Јовановић, Петар Лазић, Давид И-

савану несталу снова његова, али верује и нада се и тако живот проводи.

Положај, 10. II 1917. г.

СИРОЧЕ

Брда оголела. Путови и стазе зарасла. Куће порушене и само се по корову примећују остаци огорелих греда и валомљених репа. Јон гореж заудар!

Нагде живе људске душе, сви мртви што крстаре над дустелим селом. Заостали пси српски чувари свога огњишта луцају по празном дворишту, њуцају своја стара огњишта и заглавају остатке својим ногама на не скриване нога крвожедних рушница, а откопавају давно непокрпане коске да обманом гладне.

Све је мирво. Само по неким пута иза црвеног понуцалог зида и порубљеног торња закрешти својим одвратним гласом војна тачурина. Црква је пуна гада. По зидовима висе крпе последњи прљави остаци и знаци жалаљивих отимања.

Старца једног странан је и непомишљан поглед управљен на развалине села. Костур смрти није му раван. Ни један ум није у стању да створи страшнију слику смрти но што је безумност људска створила од овог старца. Његове су суве руке као да је вековима смрт сисала крв из њих, а очи су му као да је на врату вековима смрт носио. Поглед смрти блаживи је од погледа његовог. Деформисани костур смрти под притиском нечега јачега од ње, јаснији је био од живог костура старца овог. А мртвачки

костур посејани око њега дају му слику Химера који сит крви спрема се да скочи и заметне дивљу игру са костурима. Не мртвачки костури посејани око њега дају му слику смрти која је цео свет уморила и сед, у колици, вади и преврће кости мртвих да се и њима свети.

Пси се склањају испред погледа његовог која сече јаче од погледа смрти. Само босовог дете, поцепано и бледијих усана, које несигурним кораком вђаше не уплаши се старца. Оно му праше и рече:

— Чико, узми ме, узми ме чико Бога ради, зема ми је, — сироче сам.

Мил. П. Зечевић

ОПЕТ СИ ДОШЛА

— Пролећна песма —

Опет си дошла тачице моја!... Опет те гледам како си весела кад се дохватиш шумског зеленила!... Опет слушам умилну песму твоју.

Опет си дошла!... Ја те гледам... гледам како слеташ овог и сва блажена падан на грану, своје груди нападан топлином природе, а песмом својом увеличаван раскош њену!

Ох, како си весела, срећна, тачице моја, и певаш, певаш!... Ти певаш!... и ја би с тобом певао у славу лепога пролећа, но песма моја пуна је мука и суза! Ти певаш, јер су дошли први пролећни дани, радосни дани, ал само за тебе... Мени је још јесен; у души мојој још јесен вла-

да, магловета, мочарна, тужна јесен!.. У срцу моме је мрак, студ, смрт!...

Ох, како си срећна, јер је невинно и чисто срце твоје; јер дупна твоја мираше честим природним мирисом, а моја? — моја?!.. Ох, моја је отров!..

Бежи... бежи тачице моја, далеко од мене, јер дах мој отроваће твоју невинну душу и слабаће груди твоје.

Бежи тачице тамо где ћеш вечно бити весела и срећна.

Мил. П. Зечевић.

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

Др. Драгомир Савић, Велимир Ђокић, Иванко Перинић, Јеролик Савић.

село Ковјерић: Станмир Демитријевић, Андрија Стојановић, Веселин Димитријевић, Новак Дувић, Крста Петронијевић.

село Росићи: Михајило, Љуба и Митар Мисајловићи, Веселин Брадић.

село Белоперица: Драгиша Пантић, Обрен Вилић.

село Скапавице: Матија Тринацац и Иван Николић.

Срез Рачански: село Љештанско: Недељко Давидовић, Рајко Богдановић.

село Солотуша: Гвозден Јовичић, Радисав Пашић, Мојисав Вукашчиновић, Станислав Живановић, Марјан Фидиповић.

село Јагостина: Љубислав Стаменић, Владимир Стевановић.

село Стрмово: Симеун Симеуновић

село Пилица: Радован Митровић, Бедмар Јосиповић, Велмир Тадић, Ненад Радовановић.

село Перућан: Васо Петровић.

село Сјерац: Здравко Илић и Вељко Гајић.

село Оклетан: Јаков Брадић.

село Зло До: Лука Лазић.

село Зарожје: Владимир Прокић, Манојло Прокић.

село Гвоздан: Светислав Митјатовић, Живојин Ђокић и Станмир Митјатовић.

село Заовине: Крста Рајковић.

село Растипште: Добросав Јокић, Велесав Јокић, Михајло Андрић, Сретен Андрић, Петар Јокић.

село Овчина: Цветко Крстић, Бранислав Воравоје, Павле, Сретен и Остоја Крстићи.

село Бајина Башта: Добросав Николић, Недељко Тадић.

село Дуб: Станко Вожић, Милан Петровић, Милан Радојичић, Владимир Анђић, Обрадин Петровић.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА **М. РИСТИВОЈЕВИЋА У СОЛУНУ** улица Ники бр. 35, на коју уз ресторана »Београд«

Могу се добити:

Српске Књиге:

- »На Помолу« од Иве Ђипика.
- »Са српског фронта« од Б. Лазаревића.
- »Косово« Српске нар. песме.
- »Сећање на Отаџбину«, од Јевтовића Пољмца.
- »Песме из европског рата« од В. Поповића.
- »Спомен Митларске победе, Слава Кара Борбу«.
- »Тешко ли је робљу робовање«. Српски Календари.

Речници Стевовића:

- Српско-француски.
- Француско-српски.
- Српско француски и Француско-српски. Попозана уједно.
- Мали цени фотографис. француско-српски.
- Први корак на француском језику од Ж. Томића.
- Учитељ енглеског језика од Б. Петровића.
- У истој продавници може се добити српска помада Флора Крм.
- За неколико дана приспеће Грамашике Петровића за учење француског, енглеског, талијанског и руског језика. 2-10

СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-Р АРИСТ. ХРИСТОДУЛУ

прима у својој клиници од 3-6 и по час, по подне

Улица Есмантаја број 314.

Извештавам српску војску као и грађанство, да сам ресторана цију:

„СРПСКИ КРАЉ“

улица Игњатијева бр. 74, где је била жок. Инспекција

понова отворено и исту снабдео добром српском кујном и одличним пићем.

На горњем спрату ресторана је хотел »Лондон«, који има у добних соба, што је врло погодно за г. г. официре—путнике.

Моли за посету,

Душан Г. Марковић,

војни инваљид.

НОВЕ КЊИГЕ

Изашло су из штампе и пуштају се у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Б. Лазаревића. Цена 0.50 Д.

На помолу. Од Иве Ђипика. Цена 1.50 Д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1.— Д.

Цвеће. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василка Качандоновићева. Цена 0.70 Д.

Ружа. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василка Качандоновићева. Цена 1.50 Д.

Књиге се могу добити:

- 1) Код издавача Николе Д. Брадића, новинара, у уредништву »Војне Србије« у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;
- 2) Код г. С. Стефановића, царице, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;
- 3) У продавници српских књига у ресторани »Београд« у Солуну.
- 4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручења.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалности:

Нестос	Киви	Цмк.	1.—
„ Раубак	„	„	0.60
„ Јахи	„	„	0.65
„ Афра	„	„	0.50

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове ковачке рабе

МЕРКАДО ЈЕСИ

улица Веласкоа бр. 31.

Приспеде су огромне количине **МЕКИНТОПА** за гондолоу и капе, за г. г. пошадјске и коњичке официре

„IMPERMEABLE“ синглески **КВАЛИТЕТ ЕКОТРА**

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских пакеја од платна, ланофа и т. д. најквалитетнији крој по последњој француској моди.

Ове недеље приспеде телефони за поште, велике ширине од жевона, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

СИМОВИ Г. А. БРИЋИ И К. Д. Д.

— СОЛУН —

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ

Невањерије, чарапа, бикутерије, мерица, чаша, шивљеник, календар, кушета, Париски арникали, женске конфекције, габардије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Прекија на велике и на ситно по истој цени.

ГОСПОДИ! Препоручујемо Вам да и даље пуштате своје катарете на прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкупије цигарете и дувачки оваци.

Награђена првом највећом наградом на изложбама у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито »Миродато« и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 89—90

ПАРСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА

DR. X. САЛТИЈЕЛ И С. АРАМА

СА ПАРСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернији зубни технички радови извршеју се у кратком року најоједноставније.

СОЛУН, улица Птоломеос 37. угао ул. Веласкоа 37.

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на коју до блоксона »Пате« (ародња)

Обавља ове банкарске, трговачке и транспортне послове: врши обичне и телеграфске поштане исплате за Србију, Швајцарску и ове Савезничке државе.

Са положаја може новца да нам се упућује поштоматом укупницама у великим количинама.

У сваку помалку треба нам јавити тачку адресу, како има новца да се упути.

Према новцу на везању и чувању.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Српске Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно. 23-80 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ

„БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела а нарочито четвртком и недељом свама од кисела купуса и недељом српска гибаница. Сваког дана купус кисео или подварак од рибанца.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Пелачића, гулаш, ћупчације, пикете и српска риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику. Јела често српска са свињском машћу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву, **СЕРВИРАЊЕ ВАНКЕТА** прима се по умереној цени.

Препоручујемо се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Кира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатор

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11-12 сати до 5-6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2-4 по подне у својој кући, улица престолонаследника Ђорџа бр. 85 — у поредице ул. за буџетаром краља Комстара

Поткожно убригавање Неомалариана као и новог француског препарата »Galy« промену официна.

Част ми је извести поштомату српску публику, да сам од 1.ог фебруара ове год. новона узео под закуп:

ГРАНД ХОТЕЛ „ШАР“

који се налази у центру града Солуна, у улици и кварту Коламбо, у близини трамвај пруге.

Хотел има 25 соба које одговарају свима хигијенским условима, добро електрично осветљење, 2 велика олдона за пружање и одмор и једну терасу са видом на море.

Хотел је изнова реновиран и потпуно снабдевен свим намештајем, чистота примерна, услуга брза. — Нарочито се препоручује г. г. српским официрима, чиновницима и трговцима. —

С поштовањем,
ПЕТАР Д. ПАРИЋ и Ко
хотелјер.

Нова Књижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Према хаја антро и детаљ.

Препоручује се свима надлежствима и канцеларијама.

Цене најумереније. 65—70